

Brugerne – det har andre været inde på, og det skal jeg ikke komme meget ind på – har jo mærket høje gebyrer og dårlig service, og nu skal vi ude i landdistrikterne se, at vi skal til at betale for at aflevere girokort. Jeg forstår sådan set ikke, at de ordførere, der i andre sammenhænge her i Folketinget raser over det forhold, her bare stiller sig op og roser det og afviser den ændring, vi har forslået af GiroBanken.

De ansattes vilkår er blevet forværret. Der er siden omdannelsen til GiroBank forsvundet flere hundrede stillinger, og man regner med at nå op på at fjerne 800-900 af de ca. 3.000 stillinger, der oprindelig var. Det er jo heller ikke særlig godt set ud fra et beskæftigelsessynspunkt.

Jeg tror, at de, der har fået mest ud af det, nok er direktørerne. Så vidt jeg husker, fik de en lønforhøjelse på 20 pct. det første år, og de, der sidder i bestyrelsen, fik søreme også noget, nemlig ca. en fordobling af deres honorarer. Der er da nogle, der har fået noget godt ud af det, men ellers kan vi ikke få øje på noget.

Men det værste, man gjorde ved giroen, var, at man lavede den til en bank som alle andre. Vi mistede det alternativ, giroen var, og som den kunne blive, hvis ikke skiftende regeringer hele tiden havde lagt snævre bånd på dens udvikling, som det skete. Ligesom man hele tiden underlagde sig aftaler med Finansrådet om, hvilke spilleregler der skulle være for giroen. Det kunne man bare have ladet være med.

Den finanssektor, vi har i Danmark, er i krise med krak og milliardtab. Jeg forstår ikke, at ministeren så henkastet kan sige, at det er en god og sund finanssektor, vi har, for det er sådan set ikke lige dét, der præger debatten om finanssektoren.

Vi private bankkunder betaler høje gebyrer og en overrente på grund af de fejlslagne spekulationer og på grund af den volumensyge, der herskede, og statskassen har mistet flere hundrede millioner kroner i forbindelse med de dér skattekonstruktioner, der er lavet, når man skulle redde et pengeinstitut, der var ved at krakke.

Gang på gang ser vi, at pengeinstitutterne fører an i samfundsskadelig virksomhed. De er med, når der er selskabstømning, de er med, når der skal udtænkes snedige skattefiduser, de laver spekulation a la Barings Bank, de omgår danske love ved at etablere datterselskaber på eksotiske steder, ja, listen er alenlang over alle de samfundsskadelige transaktioner, som bankerne fører an i.

Der er også sket en uhyggelig koncentration inden for pengeinstitutverdenen, hvor den største står for $\frac{1}{3}$ af hele pengesektoren, og ikke bare bankvirksomhed, men også livsforsikring og realkredit. Der er i virkeligheden kun et dusin pengeinstitutter tilbage i Danmark, og de sidder i hvert fald på 90 pct. af pengeinstitutternes samlede balance.

Der er brug for et alternativ til hele det hur-lumhej og til de private banker, og det er sådan set det vigtigste ved vores forslag om at afprivatisere GiroBank.

Det er rigtigt, som hr. Aage Frandsen var inde på, at det kan være lidt uklart, hvordan vi forestiller os at man skal gennemføre overtagelsen. Vores forestilling går på, at man køber aktierne tilbage. Det skulle nok ikke være så svært, i og med at alle aktionærene har tabt penge, mens de havde aktierne; så man kunne nok lokke dem til at afgive dem igen imod en rimelig betaling, og når så aktierne er samlet, skulle de overgives til en selvejende institution.

Det, vi forestiller os, er ikke, at man bare går tilbage til gamle dage, som det så bekvemt er sagt af flere heroppefra. Det, vi foreslår, er, at giroen som sagt omdannes til en selvejende institution, som varetager helt almindelige bankfunktioner for husholdningerne uden at plukke kunderne med høje gebyrer og renter, og hvor man ikke skal have en profit, som tilfældet er med den nuværende GiroBank, men hvor indtægterne bare skal svare til udgifterne inklusive et overskud, der svarer til at inflationssikre værdien af egenkapitalen.

Så er det meningen, at man ud over pengeformidling også skulle kunne udføre bankforretninger for private, give forskellige former for lån til boligformål, kassekredit, bilkøb osv., men altså ikke deltage i risikofyldte udlån til erhverv og bestemt holde sig langt væk fra alle spekulative formål og gerninger.

I modsætning til de udemokratiske konstruktioner, vi kender fra de nye statslige aktieselskaber, foreslår vi, at der her skal sikres en demokratisk og åben ledelse. Ud fra retningslinjer, der fastlægges af Folketinget, skal PostBanken styres af et repræsentantskab, som vælges af bankens kunder, så vi får en demokratisk styring af denne bank, også med en lokal styring, idet vi forestiller os, at der lokalt oprettes tilsvarende repræsentantskaber, så kunder i lokalområdet kan få indflydelse på, hvordan banken rent faktisk ledes. Jeg tror også, der er mange udkantsområder i Danmark, der vil være glade